

เอกสารผลงาน

เรื่อง

การจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
เพื่อขอรับการสนับสนุนจากเอเปค (APEC)

ของ

นางลัทพรพรรณ ศรีสว่าง

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 6 ว.

ส่วนวิเทศสัมพันธ์

สำนักวิชาการแรงงานและสวัสดิการสังคม

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

บทคัดย่อ

เรื่อง การจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของเอเปค (APEC)

ผู้ศึกษา นางฉัตรวรรณ ศรีสว่าง

ความสำคัญของปัญหา

จากการที่ประเทศไทยต้องประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ จึงมีความจำเป็นที่ต้องเสาะแสวงหาความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการจากนานาประเทศทั้งในรูปแบบความช่วยเหลือแบบทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อให้เศรษฐกิจของประเทศกลับฟื้นฟูและเจริญเติบโตในลักษณะที่ยั่งยืน โดยเฉพาะการขอความช่วยเหลือทางด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศจากสถาบันระหว่างประเทศที่มีลักษณะการรวมตัวกันในภูมิภาคที่เรียกว่า "ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก หรือเอเปค" (Asia Pacific Economic Cooperation : APEC) ที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกอยู่ APEC มีขอบข่ายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและวิชาการใน 13 เรื่อง และ 1 ใน 13 เรื่อง คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources Development : HRD) ซึ่งเป็นขอบข่ายที่สอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมโดยตรง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในกรอบของ APEC เป็นการพัฒนานุเคราะห์ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริหารธุรกิจ ด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ด้านการบริหารและการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา และด้านข้อมูลตลาดแรงงาน ซึ่งการที่ประเทศไทยจะสามารถนำความช่วยเหลือเหล่านี้เข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ก็ด้วยวิธีการจัดทำข้อเสนอโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC แต่ที่ผ่านมาโครงการที่เสนอจากประเทศไทยที่ผ่านความเห็นชอบจาก APEC มีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับประเทศสมาชิกอื่นๆ สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากลักษณะโครงการที่นำเสนอขาดความชัดเจนในสาระตามเกณฑ์ที่ APEC กำหนด นอกจากนี้ โครงการของไทยยังไม่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามนโยบายและทิศทางของประเทศเท่าที่ควร เนื่องจากมีลักษณะต่างคนต่างทำตามความสนใจเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้ง ยังไม่เข้าใจถึงแนวทางการจัดทำโครงการที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ของ APEC หรือความเข้าใจตกอยู่เฉพาะตัวบุคคลที่มีความสนใจเท่านั้น ทำให้ขาดการระดมสมองจนเสียโอกาสที่ประเทศไทยจะได้รับประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรภายนอก เช่น APEC

จึงเห็นควรให้มีการศึกษาถึงสภาพปัญหาของการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการที่มีผู้เสนอแนะและจัดทำคู่มือไว้

รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำโครงการดังกล่าวต่อระดับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมและระดับชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบแนวทางและเกณฑ์การจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ที่มีคุณภาพและสามารถได้รับการสนับสนุนในเวที APEC และทำให้ผลประโยชน์ตกอยู่ในประเทศไทยโดยส่วนรวมมากที่สุด
2. เพื่อให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC รวมทั้งเพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดทำโครงการที่มีคุณภาพจนได้รับการสนับสนุนจาก APEC
3. เพื่อนำผลการศึกษาไปประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับของทุกหน่วยงานระดับกระทรวงแรงงานฯ ได้เห็นความสำคัญของการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC และเป็นการส่งเสริมและให้ความรู้แก่กลุ่มบุคคลดังกล่าวได้ทราบ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และประโยชน์ในการเข้าไปมีกิจกรรมในเวที APEC เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และเกิดความร่วมมือเป็นหนึ่งเดียวกันในการจัดทำโครงการที่มีคุณภาพ ทำให้เกิดการจัดทำโครงการที่เป็นภาพรวมของกระทรวงแรงงานฯ และนำไปสู่การจัดทำโครงการที่เป็นภาพรวมของประเทศในที่สุด
4. เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของ APEC ของกระทรวงแรงงานฯ จนทำให้กระทรวงมีศักยภาพเพียงพอที่จะรับเป็นผู้ประสานงานระหว่างประเทศ (International Coordination) ในเครือข่ายใดเครือข่ายหนึ่งในขณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC โดยเฉพาะเครือข่ายด้านข้อมูลตลาดแรงงาน (Labour Market Information : LMI) ภายใต้กรอบทิศทางและนโยบายด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติและของ APEC

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวทางการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC เพื่อให้ทราบเกณฑ์การจัดทำโครงการที่มีคุณภาพของ APEC และสามารถได้รับการสนับสนุนจากเวที APEC ทั้งในแง่การได้รับการยอมรับว่าเป็นโครงการของ APEC และ/หรือ

การได้รับงบประมาณของ APEC ว่าเป็นอย่างไร โดยทำการศึกษาเกณฑ์การนำเสนอโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC เพื่อให้ทราบลักษณะ ขั้นตอน หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกโครงการ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่ทำให้โครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ของประเทศไทยที่นำเสนอไม่ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการและหาข้อเสนอแนะเพื่อให้การจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC โดยเฉพาะในส่วนของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ จะเป็นการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎี ข้อมูลจากการรายงาน การสัมมนา และเอกสารต่างๆ รวมทั้งศึกษาค่านิยมของ APEC (APEC Values) และแถลงการณ์ของการประชุม APEC ระดับต่างๆ โดยเฉพาะการประชุมระดับผู้นำเศรษฐกิจ APEC รวมทั้งคู่มือการจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องของ APEC ที่เคยมีผู้จัดทำไว้ และศึกษาตัวอย่างโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ผ่านการอนุมัติจาก APEC ของประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งข้อมูลจากหน่วยงานในสังกัด กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในฐานะเป็นคณะทำงานในคณะทำงานประสานงานโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC และข้อมูลที่เผยแพร่ทาง Internet เพื่อมาปรับใช้เป็นแนวทางการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมต่อไป

ผลการวิจัย

เท่าที่ผ่านมามีพบว่าโครงการที่ไทยเสนอเพื่อขอเงินทุนสนับสนุนมักไม่ผ่านการพิจารณาของ APEC ก็เนื่องมาจากปัญหาหลักได้แก่ โครงการของไทยขาดคุณค่าของ APEC หรือ APEC Values ขาดรายละเอียดที่จำเป็นและไม่เป็นไปตาม Format ที่ APEC กำหนดไว้ ขาดการประสานงานกับเครือข่ายและสถาบันต่างๆ ของประเทศสมาชิก APEC ที่เพียงพอ ทำให้ไทยไม่มีเสียงสนับสนุนในการนำเสนอโครงการ ไม่มีการประชาสัมพันธ์ที่เพียงพอ ทำให้หน่วยงานและสถาบันต่างๆ ของประเทศไทยไม่ทราบถึงช่องทางในการเสนอโครงการต่อ APEC ขาดการประสานข้อมูล ทำให้ความเข้าใจเรื่อง APEC ไม่ชัดเจน จึงไม่อาจนำเสนอโครงการซึ่งสะท้อนปัญหาของภูมิภาคได้ โครงการมีลักษณะเด่นเฉพาะตัวที่ดูเหมือนว่าจะเป็นงานของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งโดยเฉพาะ มีลักษณะต่างคนต่างทำ สภาพปัญหาดังกล่าวถือว่าเป็นปัญหาที่ทุกหน่วยงานของไทยที่เกี่ยวข้องกับ

กิจกรรมของ APEC ต้องเผชิญร่วมกันและต้องการที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตัวอย่างเช่น การริเริ่มของทบวงมหาวิทยาลัย ในการจัดประชุม "โครงการจัดประชุมเพื่อประสานงานความร่วมมือในการเสนอโครงการภายใต้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก" เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541 ณ ห้องกิ่งทอง โรงแรมเอเชีย กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจยุทธศาสตร์และทิศทางของประเทศไทยในการเข้าร่วมกิจกรรมในเวที APEC ซึ่งเอื้อให้โครงการที่เสนอโดยประเทศไทยมีคุณภาพ สะท้อนความต้องการและประโยชน์ของประเทศ อย่างไรก็ตาม การจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนจาก APEC ไม่สามารถทำได้โดยง่าย อันเนื่องมาจากปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC 3 ระดับ ได้แก่ ระดับนานาชาติ ระดับชาติ และระดับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กล่าวคือ ระดับนานาชาตินั้น ปัจจัยแนวความคิดพื้นฐานของ APEC ที่มาจากความต้องการปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าในรูปแบบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก โดยไม่นำประเด็นทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องนั้น ถือเป็นแนวความคิดที่ขัดแย้งต่อความเป็นจริงเพราะในสภาพความเป็นจริงแล้ว เราไม่สามารถแยกประเด็นเรื่องเศรษฐกิจออกจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยเฉพาะด้านการเมืองได้ จะเห็นได้จากการนำเรื่องความขัดแย้งทางการเมืองมาใช้ต่อรองกันในเวที APEC จนทำให้นโยบายและเป้าหมายของ APEC ไม่ชัดเจน นอกจากนี้ ปัจจัยธรรมชาติและคุณสมบัติของ APEC ที่มีการใช้คำศัพท์เฉพาะ (Jargon) และคำย่อ (Acronyms) ภายในกลุ่มบุคคลที่รู้เรื่องงานของ APEC ก็มีผลทำให้คนทั่วไปไม่เข้าใจงานของ APEC ได้โดยง่าย อันมีผลต่อปัญหาการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในระดับชาตินั้น กระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะหน่วยงานที่เป็นแกนกลางประสานงานกิจกรรมและโครงการของ APEC ในภาพรวมของประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะหน่วยงานประสานงานกลางด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ยังไม่สามารถประสานข้อมูล และสร้างความเข้าใจเรื่อง APEC ให้หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ให้มีความเข้าใจได้อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง อันจะพิจารณาได้จากกระยะห่างของการจัดการประชุมระดับนโยบายที่กระทรวงการต่างประเทศเป็นแกนกลาง ซึ่งในรอบปี พ.ศ. 2541 ได้จัดการประชุมไปเพียง 1 ครั้งก่อนการประชุมผู้นำเศรษฐกิจ APEC ครั้งที่ 6 เดือนพฤศจิกายน 2541 ณ ประเทศมาเลเซีย และการประชุมคณะทำงานประสานงานโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ที่ สศช. เป็นแกนกลาง มีการจัดการประชุมเพียง 1 ครั้ง เช่นเดียวกัน ทั้งๆที่การประชุมเหล่านี้สามารถเป็นกลไกที่ช่วยในการระดมสมองด้านการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ของประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง ส่วนในระดับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ก็ประสบปัญหาการขาดความเข้าใจและการประสานงานอย่างต่อเนื่องในเรื่อง

APEC เช่นเดียวกัน อันเนื่องมาจากการขาดการให้ความสำคัญต่อกิจกรรมและโครงการของ APEC โดยพิจารณาได้จากความล่าช้าในการแต่งตั้งคณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ระดับกระทรวง การขาดการประสานงานและการระดมสมองในกิจกรรมของ APEC และความไม่ต่อเนื่องของผู้แทนกระทรวงแรงงานฯที่ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าร่วมการประชุม APEC และข้อจำกัดด้านอัตราค่าจ้าง

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้เขียนขอเสนอแนะข้อคิดเห็นบางประการที่คิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ได้แก่

ระดับนานาชาติ การพยายามทำความเข้าใจสถานการณ์ทางการเมืองที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับ APEC และการติดตามสถานการณ์ข้อมูลและการเข้าร่วมกิจกรรมของ APEC ทั้งในรูปของการเข้าร่วมการประชุมระดับต่างๆ และการจัดทำโครงการของ APEC เพื่อเพิ่มความสำคัญในบทบาทของประเทศและ การหมั่นเข้าร่วมกิจกรรมของ APEC อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ APEC รวมทั้งการหาความรู้จากแหล่งข้อมูล เช่น ศูนย์ศึกษา APEC และ Internet

ระดับชาติ หน่วยงานประสานงานด้าน APEC ในระดับชาติ ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สมควรจะต้องเพิ่มการจัดการประชุมเพื่อระดมสมองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยปรับความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ตรงกัน นอกจากนี้การจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการในเรื่องการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC เป็นการเฉพาะ ก็น่าที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในหมู่เจ้าหน้าที่จากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของ APEC เป็นการสร้างความสัมพันธ์กลายเป็นเครือข่ายในการประสานงานระหว่างหน่วยงานได้อีกด้วย

ระดับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงจะต้องเพิ่มการให้ความสำคัญกับกิจกรรมและการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ให้มากขึ้น ทั้งในเรื่องการกำหนดองค์ประกอบของผู้แทนกระทรวงที่สมควรประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกระทรวง เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานระดับกรมของกระทรวง และเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานด้าน APEC ในระดับกระทรวง รวมทั้งการจัดตั้งหน่วยงานประสานงานด้าน APEC ระดับกระทรวง ให้เป็นฝ่ายความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกขึ้นเป็นฝ่ายภายในของส่วนวิเทศสัมพันธ์ สป.รศ.

และมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเพิ่มขึ้นเพื่อให้มีศักยภาพรับผิดชอบและรองรับงานด้าน APEC ได้มากขึ้น รวมทั้งจะต้องมีการกำหนดกระบวนการการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ในระดับกระทรวง เพื่อกำหนดขั้นตอนให้สอดคล้องกับปฏิทินของ APEC ในภาพรวมด้วย

คำนำ

จากการที่ประเทศไทยต้องประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจตั้งแต่กลางปี พ.ศ. 2540 ทำให้ประเทศจำเป็นต้องหามาตรการต่างๆ เพื่อบรรเทาผลกระทบที่เกิดจากสถานการณ์ดังกล่าว มาตรการการแสวงหาความช่วยเหลือจากต่างประเทศทั้งในแง่การขอความช่วยเหลือทางการเงินและความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจและวิชาการจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อนำประโยชน์ที่ได้กลับมาฟื้นฟูประเทศให้ฟื้นตัวจากปัญหาดังกล่าวให้มากที่สุด

ในการขอความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจและวิชาการ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้น ประเทศไทยสามารถขอความช่วยเหลือได้จากหลายสถาบัน โดยเฉพาะจากสถาบันระหว่างประเทศที่เรียกว่า "ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกหรือเอเปค" (Asia Pacific Economic Cooperation : APEC) ซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิกอยู่ และวิธีการขอรับความช่วยเหลือจาก APEC นั้น ประเทศไทยจะต้องมีการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อนำเสนอให้ APEC อนุมัติและให้การสนับสนุนทั้งในรูปของงบประมาณและความรู้ทางวิชาการต่างๆ แต่ที่ผ่านมาประเทศไทยยังไม่ได้รับการอนุมัติโครงการจาก APEC มากนัก อันเนื่องมาจากไม่สามารถเขียนโครงการได้ถูกต้องตามรูปแบบของ APEC และยังไม่เป็นโครงการที่ก่อประโยชน์ต่อภูมิภาคในภาพรวมอีกด้วย

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาหาแนวทางและเกณฑ์การจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ที่มีคุณภาพและสามารถได้รับการสนับสนุนในเวที APEC และสามารถทำให้ประโยชน์ตกอยู่ในประเทศไทยโดยส่วนรวมมากที่สุด รวมทั้งเพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรคในการจัดทำโครงการฯ และข้อเสนอแนะต่างๆ ที่น่าจะเกิดประโยชน์ต่อการจัดทำโครงการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ทั้งในระดับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมและระดับชาติต่อไป

การจัดทำเอกสารทางวิชาการชิ้นนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาของข้าพเจ้า ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนข้าพเจ้ามาโดยตลอด รวมทั้งขอขอบคุณ นางสุภัทรา พยัคฆนิธิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการแรงงานระหว่างประเทศ นายโกวิทย์ บุรพชานินทร์ ผู้อำนวยการส่วนวิเทศสัมพันธ์ และนายพงศ์โชคชัย ไทรงาม หัวหน้าฝ่ายความร่วมมือระหว่างประเทศ ส่วนวิเทศสัมพันธ์ ที่ให้คำแนะนำในการจัดทำผลงานทางวิชาการชิ้นนี้ รวมทั้งเพื่อนๆ ผู้ร่วมงานในส่วนวิเทศสัมพันธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการจัดหาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สำหรับข้อผิดพลาดใดๆ ที่เกิดขึ้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้เขียนขออภัยรับไว้เพียงผู้เดียว

(นางลัทพรพรรณ ศรีสว่าง)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและสภาพปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตการศึกษา	4
วิธีการดำเนินการวิจัย	4
ข้อจำกัดของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
แนวความคิดด้านโครงการ	6
ความหมายของโครงการ	6
ลักษณะของโครงการ	7
องค์ประกอบของโครงการ	7
กระบวนการวางแผนโครงการหรือวงจรโครงการ	10
สรุปข้อควรคำนึงในการจัดทำโครงการ	15
แนวความคิดด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	16
ความหมายและขอบเขตของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	16
ขอบเขตของกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	17
วัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8	19
วิสัยทัศน์ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	20
นโยบายด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม	20

บทที่ 3 ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก	23
(Asia Pacific Economic Cooperation-APEC)	
ความเป็นมาและเหตุการณ์ก่อตั้ง	23
วัตถุประสงค์สำคัญของ APEC	23
หลักสำคัญของ APEC	24
โครงสร้างของ APEC	24
การดำเนินการของ APEC ที่สำคัญ	29
ประโยชน์หลักของไทยต่อ APEC	34
ความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายใต้กรอบ APEC	36
ความเป็นมา	36
กลไกในการดำเนินงาน	36
กิจกรรมด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ APEC	37
การเข้าร่วมโครงการ APEC ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	40
การประชุมด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC	41
(นับตั้งแต่กระทรวงแรงงานเข้าร่วม)	
การประชุมระดับคณะกรรมการ	41
การประชุมย่อยเฉพาะด้าน	43
การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (SOM) และระดับรัฐมนตรี (MM)	45
การประชุมคณะกรรมการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC	47
(ประจำกระทรวงแรงงานฯ)	
ปฏิทินกำหนดการประชุมของ APEC ระหว่าง	49
เดือนมีนาคม 2542 - พฤษภาคม 2542	
การเสนอโครงการเพื่อขอรับความสนับสนุนจาก APEC	51
งบประมาณสนับสนุนโครงการของ APEC	51
ค่าใช้จ่ายที่สามารถเบิกได้จาก Operational Account	52
ค่าใช้จ่ายที่สามารถเบิกได้จาก TILF Account	53
เกณฑ์การนำเสนอโครงการต่อ APEC	52
1. คุณสมบัติของโครงการที่เสนอต่อ APEC	57
2. กรอบการดำเนินงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ APEC	58
ให้ความสำคัญ	

	ญ
3. หลักการพิจารณาโครงการของคณะทำงานด้านการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของ APEC	59
4. สรุปเงื่อนไขที่สำคัญในการจัดทำข้อเสนอโครงการด้าน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ APEC	60
5. ขั้นตอนการเสนอข้อเสนอโครงการ	61
 บทที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการจัดโครงการด้านการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของ APEC	 63
ระดับนานาชาติ	
1. แนวความคิดพื้นฐานของ APEC (APEC Basic Conception)	65
2. ธรรมชาติและคุณลักษณะของ APEC (Nature and Characteristic of APEC)	67
ระดับชาติ	
1. การประชุมระดับนโยบายที่กระทรวงการต่างประเทศเป็นแกนกลาง	69
2. การประชุมคณะทำงานประสานงานโครงการด้านการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของ APEC ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแกนกลาง	69
ระดับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	70
1. ความล่าช้าในการแต่งตั้งคณะทำงานด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ของ APEC ระดับกระทรวง	70
2. การขาดการประสานงานและระดมสมองในกิจกรรมของ APEC	71
3. ความไม่ต่อเนื่องของผู้แทนกระทรวงแรงงานฯ ที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้เข้าร่วมการประชุม APEC และข้อจำกัดด้านอัตรากำลัง	71
สรุป	
 บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	 76
สรุปผลการศึกษา	76
ข้อเสนอแนะ	78
ระดับนานาชาติ	78
ระดับชาติ	79
ระดับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	80

	ฉ
สรุป	85
บรรณานุกรม	86
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก 1 : คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งคณะทำงานด้านการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของ APEC	89
ภาคผนวก 2 : แบบฟอร์มการเสนอโครงการของ APEC	97
ภาคผนวก 3 : คู่มือการจัดการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพโครงการฯของ ประเทศสหรัฐอเมริกา	112
ภาคผนวก 4 : ตัวอย่างโครงการที่ได้รับความสนับสนุนจาก APEC	124
ตัวอย่างโครงการที่ยังมีได้รับความสนับสนุนจาก APEC	144
ภาคผนวก 5 : โครงการฝึกอบรม "The Workshop on the Project Cycle Management"	159

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. เปรียบเทียบกระบวนการวางแผน โครงการขั้นตอนต่าง ๆ	12
2. แลกเปลี่ยนของการประชุมระดับผู้นำเศรษฐกิจของ APEC	32
3. การเปรียบเทียบการอนุมัติค่าใช้จ่ายระหว่าง Operational Account และ TILF Account	55

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. Human Resources Activity Area Wheel	18
2. โครงสร้างของเอเปค	27
3. โครงสร้างของเอเปค (เพิ่มหน่วยงานของประเทศไทย)	28
4. ขั้นตอนการนำเสนอโครงการในภาพรวม	84